

PASSLÄNGD

Cirka 30 minuter

GRUPP

En till fyra elever

FREKVENNS

Två pass i veckan i sex till åtta veckor

INNEHÅLL

Bildserier och egna serier

SÅ FUNGERAR INSATSEN

Ni ritar en konflikt som en serie, så att eleverna lär sig av den och övar på att tänka innan det svåra kommer.

En till fyra elever har två pass i veckan under sex till åtta veckor, först med sex bildserier och sedan med egna händelser. Säger en elev att hen har blivit kränkt, följer du skolans rutin.

TRE SAKER ATT HÅLLA FAST VID

Spola tillbaka och spela framåt. Börja i ruta 1, när det var lugnt, och gå framåt en ruta i taget till konflikten.

Båda personerna får en tankebubbla. Eleverna svarar som personerna, och du speglar det de säger utan att rätta.

Se serien ovanifrån. Fråga i vilken ruta någon hade behövt tänka och göra annorlunda. Sedan ritar ni hur det kan bli i stället.

ARBETSFORM

I tur och ordning (var och en berättar) → gemensamt (ni tar en ruta i taget) → var sin roll (eleverna är personerna eller detektiv) → gemensamt igen (ni ser hela serien) → var för sig (var och en ritar) → i tur och ordning igen (var och en säger en sak)

PASSET I SEX DELAR

DEL	FRÅGAN
1 • Spaningen 0–4 min	<i>Vad såg du någon säga eller göra, och vad tror du att hen tänkte?</i>
2 • Spola tillbaka 4–11 min	<i>Vad händer i nästa ruta?</i>
3 • Tankarna 11–17 min	<i>Vad tänkte, kände och ville personerna?</i>
4 • Ovanifrån 17–21 min	<i>Varför blev det så, och i vilken ruta hade någon behövt tänka och göra annorlunda?</i>
5 • Nästa gång 21–27 min	<i>Hur kan det bli i stället?</i>
6 • Med mig 27–30 min	<i>Vad tar du med dig?</i>

I spanaruppdraget lägger eleven märke till något mellan passen. Lärarens sida för varje bildserie har berättelsen och säger var ni stannar. Ett pass med en egen serie står på sidan 3, och pass 1, pass 7 och det sista passet står i metoden.

GRUPPEN • TRE ELEVER I ÅK 4, PASS 5

Ella är Elias, Malik är Amir, och Vera är detektiv. Läraren säger att det går snett, spolar tillbaka till ruta 1 och stannar: *"Vad tänker Elias göra med bilden?"* Ella säger: *"Han lägger ut den."*

Läraren visar en ruta i taget och frågar sedan: *"Ella, du är Elias. Vad ville du?"* Ella svarar: *"Jag ville göra Amir ledsen."* Vera pekar på ruta 1: *"De skrattar båda två där."* Ella skriver Elias tanke på en bubbla: *"Alla ska skratta!"* Malik skriver Amirs: *"Alla skrattar åt mig."*

Läraren frågar: *"I vilken ruta hade Elias behövt tänka och göra annorlunda?"* Ella pekar på ruta 1 och ritar en ny där Elias frågar: *"Får jag lägga ut den?"*

Har du en elev, tar du själv den andra personen, och ni spelar upp elevens ruta.

DET JAG FÖRBEREDDE Bestämt vem som är Elias, Amir och detektiv. Läst på lärarens sida för Chatten var vi stannar och vad gruppen inte vet än.

KLAR TIDIGT Låt var och en rita en ny ruta där Amir berättar för Elias hur det kändes.

30 MINUTER, DEL FÖR DEL

TID	VAD HÄNDER
Före	Förberedelse Lägg fram det som står under På bordet på sidan 4, och skriv det nya spanaruppdraget på spanarbladen.
0–4	1 • Spaningen Var och en håller upp bubblorna på pinne och berättar om sitt spanaruppdrag, utan att säga några namn.
4–11	2 • Spola tillbaka Säg att det går snett och spola tillbaka till ruta 1. Stanna innan Elias lägger ut bilden, och visa sedan en ruta i taget. "Vad händer nu, tror du?"
11–17	3 • Tankarna Var och en är en av personerna eller detektiv. Eleven skriver personens tanke på en lös bubbla. Sedan byter eleverna person. "Vad ser du som får dig att säga det?"
17–21	4 • Ovanifrån En elev berättar hela serien. Säg det gruppen inte vet än, och fråga i vilken ruta Elias hade behövt tänka och göra annorlunda.
21–27	5 • Nästa gång Utgå från den rutan och fråga "Hur kan det bli i stället?" Var och en ritar, och två elever spelar upp en av teckningarna.
27–30	6 • Med mig Var och en säger vad hen tar med sig. Skriv tumregeln på gruppens blad och dela ut spanarbladen.

DITT KORT UNDER PASSET

SAMTALSTEKNIKERNA

Teknik	Så låter det
Spegla	"Du tänker att han ville vara elak."
Fråga vad hen ser	"Vad ser du som får dig att säga det?"
Pröva en tanke till	"Kan hen ha tänkt något annat?"
Undra högt	"Jag undrar vad Nora tänker."
Tänk själv först	"Visa tummen när du har en tanke."
Skicka frågan vidare	"Vera, vad säger du om det?"
Knyt ihop	"Ni ser olika på det. Kan båda stämma?"
Fråga varandra	"Läs frågan på kortet och ställ den till Ella."

PASS 1

Varför vi ses 0–4 → Gruppens regler 4–6 → Tankebubblan 6–11 → Spola tillbaka 11–16 → Tankarna 16–21 → Ovanifrån 21–24 → Nästa gång 24–27 → Med mig 27–30

"Jag tänker på något. Vad tänker jag på?"

ETT PASS MED EN EGEN SERIE

Del	Så gör du
Dagen före	Pröva händelsen mot de tre kraven.
1 • Spaningen	Läs reglerna och fråga om uppdragen och förra planen.
2 • Spola tillbaka	Låt ägaren berätta kort. Fråga sedan "Vad gjorde du precis innan?" och rita utan att rätta.
3 • Tankarna	Rita ägarens tankebubblor. Gruppen undrar vad den andra tänkte, och ägaren väljer.
4 • Ovanifrån	Fråga "Vad gjorde du som hen märkte? I vilken ruta hade någon behövt tänka och göra annorlunda?"
5 • Nästa gång	De andra föreslår hur det kan bli, ägaren väljer och ni ritar det.
6 • Med mig	Planen blir ägarens spanaruppdrag, och efter passet fyller ni två i bladet Min plan, cirka tio minuter.

Vänta minst tre sekunder på svaret, och använd tankeorden tror, vet, vill och undrar.

KRAV 1

Händelsen pågår inte

Den är över eller har inte hänt än, och eleven är lugn när hen berättar.

KRAV 2

Eleven vill

Eleven har själv sagt ja till att rita händelsen i gruppen.

KRAV 3

Ingen annan i gruppen är inblandad

Är två i gruppen med, ritar du med var och en för sig, utom när ni ritar något som ska hända.

VAR MATERIALET FINNS

Bildserierna och lärarens sidor. De står under Material att skriva ut och i planeringsmallarna (Word). Skriv ut serien på A3 och laminera den.

Bubblorna och korten. Laminera tre ark bubblor och korten. Alla vid bordet får en tanke- och en pratbubbla på pinne.

Bladen. Skriv ut spanarbladet till varje pass, och bladet Nästa gång, mallarna och Min plan när ni behöver dem.

Provbilden, protokollet och snabbmallen. De står i planeringsmallarna. Skriv ut snabbmallen varannan vecka.

PÅ BORDET NÄR PASSET BÖRJAR

Dagens bildserie på A3, med rutorna 2–4
Bubblorna och whiteboardpennor i en
täckta färg per elev

Talpinnen, spanarbladen och bladet
Nästa gång
Korten, och mallen när ni ritar en egen
serie

Elevernas pärmar, lärarens sida och
snabbmallen

CHECKLISTA INFÖR PASS 1

- ☐ Läst metoden, sett filmerna och gjort ett seriesamtal om något eget med en kollega.
- ☐ Haft samtalet med varje elev före pass 1, gjort elevens pärm med målet på framsidan och berättat om gruppen för vårdnadshavarna.
- ☐ Bokat rummet, två tider i veckan och handledning om jag behöver den.
- ☐ Laminerat Bildserie 1–6, Bubblor att klippa ut och korten Vad behöver hen? och Frågor vi ställer till varandra.
- ☐ Skrivit reglerna överst på gruppens blad, ett stort papper på väggen, och lämnat kortet Till de vuxna runt eleven.

UPPFÖLJNING

Före pass 1: Visa provbilden för en elev i taget, och skriv poängen och båda siffrorna i protokollet.

I varje pass: Skriv i snabbmallen vem som sa vad som kunde hända och vem som hittade rutan där någon hade behövt göra annorlunda.

Efter sista passet: Visa provbilden och be om siffrorna igen, cirka tio minuter per elev. Visa eleven svaren före och efter.

Fyra veckor efter sista passet: Fråga de vuxna runt eleven hur planen går. Ett påfyllningspass på 30 minuter som pass 7, där ni läser planerna.